

**BOSHLANG’ICH SINFLAR SAMARADORLIGNI OSHIRISHDA
PEDAGOGIK TEXNALOGIYALARDAN FOYDALANISH**

Madaliyeva Farida Tursunaliyevna

*Toshkent amaliy fanlar universiteti
talabasi madaliyevafarida7@gmail.com*

Annotatsiya: Ushbu maqolada mакtablarda boshlang’ich ta’limning samaradorlikni oshirishda zamanoviy texnologiyalardan , innovatsion yondoshuvlardan samaraliy foydalanish va kreativ yondoshuvlarni yanada takomillashtirish, interaktiv metodlardan va zamonaviy texnologiyalardan foydalanish afzalliklari yoritilgan.

Kalit so’z: tarbiya, tehnologiya, mehnat, interaktiv metodlar, zamonaviy tehnologiyalar

**USE OF PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN INCREASING THE
EFFICIENCY OF PRIMARY CLASSES.**

Madaliyeva Farida Tursunaliyevna

*Tashkent University of Applied Sciences
student madaliyevafarida7@gmail.com*

Abstract: This article highlights the benefits of effective use of modern technologies, innovative approaches and further improvement of creative approaches, interactive methods and modern technologies in increasing the efficiency of primary education in schools.

Key words: education, technology, work, interactive methods, modern technologies

KIRISH

Ta’lim jarayonida o’qituvchi axborot texnologiyalari yetakchi o’ringa chiqib olgani hozirgi kunda ta’limning zamonaviy pedagogikalarga asoslangan metodlar va shakillarga ehtiyoj kuchayib, yangi texnika taraqqiyoti muvaffaqiyati faoliyat ko’rsata oladigan jamiyat a’zolarini yetishtirib berish ,yosh avlodga bilim berishda zamonaviy texnologiyalardan tarbiya berib innavatsion yondoshuv va tinteraktiv metodlardan foydalanib ta’limda mehnat va tashabbuskorlik va

ijodkorlikka keng yo’l ochish. Ta’lim jarayonida o’qituvchi va o’quvchilarning dars paytidagi hamkorligi , ta’lim mazmunini yaxshilashda tarbiya berib mehnatga yo’naltiri pedagogik tehnologiya vositalarini qo’llashda ta’lim samarasini oshirish va o’quvchilar hayotida texnologiyali yondoshuv albatta samarasini beradi degan umiddaman chunki boshlang’ich sinf o’quvchilaring bilim samarasini oshirishda nafaqat bilimi balki mustaqil fikrlash shu bilan birga zamonaviy texnologiya yondashuvi va bilim sifatini oshirishda boshlang’ich sinflarda katta o’rin egallaydi va asqotadi degan umiddaman.

Boshlang’ich ta’limda pedagogik vositalarni qo’llash, ta’limda tashabbuskorlik va ijodkorlikka keng yul oshish, uning muhim tizimlarini yaratish kabi chet el tajribalarini o’rganish ayni muddaodir.

“Kim birinchi”, “Davom ettir”, “Kim zukko, kim tezkor”, „Sehrli quti”, „Kim topqir”, „ Kim o’qituvchi”, „ Ko’rganini bilasanmi” kabi didaktik o’yin va ta’limiy mashqlarlardan keng foydalanish zarur’

Shuning uchun ham zamonaviy pedagogik texnologiyalarni ta’lim jarayoniga joriy etish, ta’lim samaradorligini oshirish uchun tinimsiz izlanish bugungi kunning vazifasiga aylandi. O’quvchilarga zamonaviy pedagogik texnologiyalaridan keng foydalanish. Ushbu texnologiya o’quvchilarni harakatlar ketma-ketligini to’g’ri tashkil etishga, mantiqiy fikrlashga, o’rganayotgan narsanng ko’p xilma-xil ma’lumotlardan kerakligini tanlab olishni o’rgatishga qaratilgan. Ushbu texnologiya davomida o’quvchilar o’zlarining mustaqil fikrlarini boshqalarga o’tkaza oladilar, chunki bu texnologiya shunga to’liq sharoit yaratib beradi. Bu texnologiya yettiha bosqichda amalga oshiriladi. O’quvchilar buni juda qiziqib bajaradilar va ularning yodida mavzu uzoq saqlanib qolishiga sabab bo’ladi. Darslarda axborot texnologiyalarining ishlatalishi, innovatsion g’oyalardan va yangi pedagogik texnologiyalardan o’z o’rnida foydalanish o’quvchilarning o’qishga bo’lgan motivatsiyasini, ularning qiziquvchanligini, mustaqil ishlarning samaradorligini oshiradi. Bulardan samarali foydalanish o’qituvchidan juda yuksak pedagogik mahorat talab qiladi. Biz o’qituvchilar har doim jajji o’quvchilarimz uchun doim izlanishda davom etishimiz kerak zero qiziqarli metodlardan qo’llashda ta’lim samarasini oshirish davr talabidir. Har bir o’qituvchi dars jarayonidan oldin qo’llashi mumkin bo’lgan texnologiyani albatta darsdan oldin puxta rejalar asosida mukammal o’rganmog’i kerak bo’ladi. Dars jarayoni uchun samaradorligi qanchalik darajada ekanligimi ko’rib chiqilishi lozim, chunki har bir texnologiya(metod)dars samaradorligini oshirib berishga xizmat qilishi darkor. Texnologiyani qo’llashda kichik guruhlar bilan ishlanganda har bir o’quvchini dars jarayoniga qamrab olish oson bo’ladi. Katta guruhlarda esa har bir o’quvchini qamrab olish qiyin bo’ladi, yaxshi o’zlashtiradiganlar

topshiriqni tez bajarib qo’ygabda qolgan guruhdagio’quvchilar topshiriqni bajarish tartibini tushunolmay qolishlari ham mumkin bo’ladi.

Har qanday pedagogik texnologiya dars davomida muayyan mavzu mohiyatidan kelib chiqib, mantiqiy izchillikda rivojlantirilib borilishi lozim.Dars jarayonlarida ilg’or pedagogik texnologiyalardan foydalanish orqali o’qituvchi nazariy ma’lumotlarni berish bilan bir qatorda, o’quv materiallarini zamonaviy texnika vositasida namoyish etish imkoniyatiga ega bo’ladi.

Ilg’or pedagogik texnologiyalar individual ta’sir etadigan usul sifatida boshlang’ich sinf o’quvchilarining har tomonlama rivojlanishi,ma’naviy-axloqiy sifatlarning shakllanishi, mustaqil fikr yuritish,ijodkorlik faoliyatining rivojlanishi va o’zlashtirishda yuqori samaradorlikka erishishini belgilab beradi. 1. Interfaol metodlar o’qituvchi bilan o’quvchining faol munosabati,

birbirini to’liq tushuntirishga asoslanadi.

2. Interfaol metodlarni o’quv jarayoniga joriy etishning tub maqsadi- dars qaysi shaklda bo’lmashin,qayerda o’tkazilmasin darsda o’qituvchi bilan o’quvchining hamkorlikda ishlashini va natijada o’zlashtirishlarini ta’minlashi lozim.

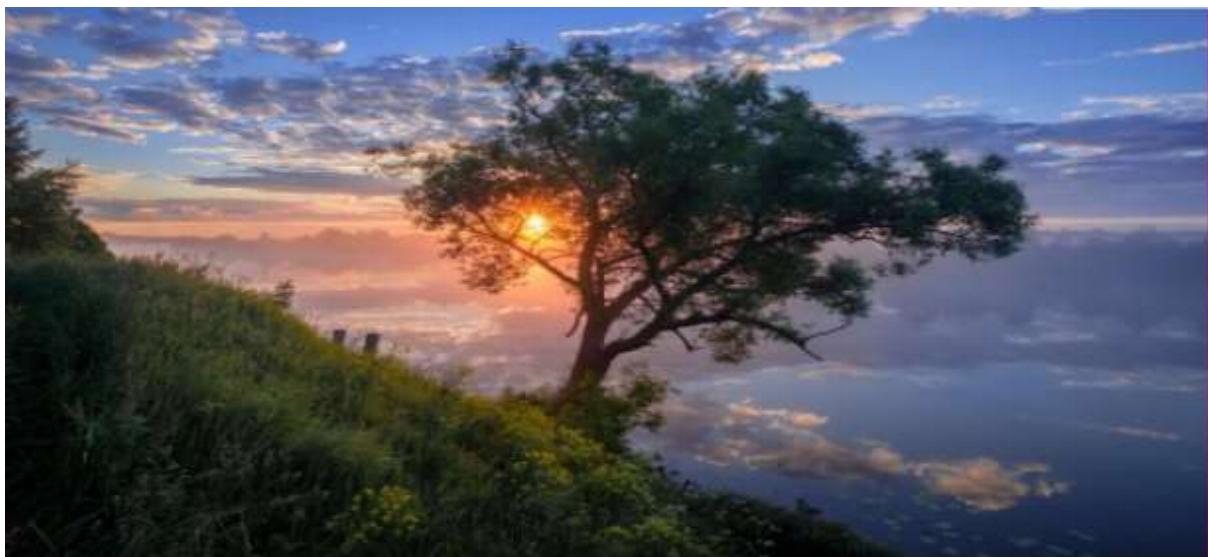
3.Bunda o’qituvchi faqat yo’l yo’riq ko’rsatuvchi, kuzatuvchi,xulosalovchi vazifasini bajaradi.

4.Ushbu metodlar orqali o’quvchilarning mustaqil fikrlash qobiliyatları rivojlantirilib, ularda erkin fikrlash, mustaqil qaror qabul qilish, hissiyotlarni boshqara olish, tanqidiy va ijodiy fikr yuritishning rivojlanishiga zamin tayyorlanadi.

“Kayfiyat haqida axborot” metodi

Ob- havo hayvonlar qushlar yoki o’simliklar kabi mavzularga murojat qilib o’zingizni qanday his qilayotganingizni bildiring.

Narsalarga yoki jonzotlarga murojat qilgan holda kaytiyatingizni qandayligini bildiring.

Masalan:

"o'tgan kun juda bulutli edi, ammo endi quyosh yorisha boshladi".

"Men o'zimni toshbaqa kabi his qilayapman sekin asta harakatlanayotgan"

" Men mashg'ulotga kirganimda kichgina va ko'zga taslanmaydigan chumchuqdek edim, ammo endi burgutdek his qilayapman.

Ushbu metod orqali o'quvchilarining kayfiyatlarini bilishimiz mumkin bo'lib, shu bilan birgalikda o'quvchilarining mustaqil fikrlilikga, ijodkorlik xislatlarini rivojlantirish mumkin.

Xulosa: zamonaviy pedagogik texnologiyalarni ta'lim jarayoniga joriy etish, ta'lim samaradorligini oshirish uchun tinimsiz izlanish bugungi kunning vazifasiga aylandi. O'quvchilarga zamonaviy pedagogik texnologiyalaridan keng foydalanish. Ushbu texnologiya o'quvchilarni harakatlar ketma-ketligini to'g'ri tashkil etishga, mantiqiy fikrlashga, o'rganayotgan narsanng ko'p xilma-xil ma'lumotlardan kerakligini tanlab olishni o'rgatish ta'lim sifatini oshiradi. Biz qanchalik o'quvchilarga sifatlari bilim bersak bu bizning yutugimiz va o'quvchilar ilmiy salohiyatli shu bilan birga boshlang'ich sinf o'quvchilarining bilim samarasini oshirishda nafaqat bilimi balki mustaqil fikrlash shu bilan birga zamonaviy texnologiya bilimlar bilan han hamnafas yoshlari yetishib chiqadi deb o'yilman. O'quv jarayonida motivatsiyadan foydalanish va rag'batlar berish ham, albatta, innovatsion yondashuvda juda qo'l keladi. Har bir o'qituvchi darslarga innovatsion yondashib, yangi zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanib darslar o'tsa bu o'z natijasini beradi. Mustaqil O'zbekistonimiz kelajagi bilimli, mustaqil fikrlaydigan tadbirkor va tashabbuskor kadrlarga yetishib chiqadi va bunga degan umiddaman.